

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: Děti s rizikem odkladu povinné školní docházky

Autorka práce: Bc. Petra Kubálková

Studentka zpracovala téma, které je v kontextu předškolní pedagogiky velmi aktuální, v pedagogické i rodičovské obci je diskutováno frekventovaně. Vzhledem k demografickým trendům v české společnosti, i aktuálně probíhajícím legislativním změnám patří téma odkladů povinné školní docházky také k problematice, která nese jisté lokálně podmíněné bouřlivé diskuze. Pro předškolního pedagoga představuje zkoumaný fenomén jedno z klíčových témat, ke kterým je jeho přímá pedagogická činnost směřována a musí ji reflektovat a umět rozpoznat, identifikovat dílčí deficity u předškoláků.

Práce má standardní členění na teoretickou a empirickou část. V teoretické části jsou obsažena rovnoměrně témata, která relevantně souvisí s názvem práce. Studentka teoreticko-přehledovou část rozdělila do tří kapitol. Autorka pracuje s relevantními, většinou primárními bibliografickými zdroji, snaží se k prezentovaným tématům přistupovat analyticky, komparativně. Uvítala bych však více kritického hodnocení některých koncepcí. Jednotlivá subtémata na sebe plynule navazují. Celkově práce obsahuje spíše základní vhled do problematiky, zvláště tematika klíčových faktorů a kontextů odkladů povinné školní docházky by si zasloužila širší pozornost a také reflexi zahraniční literatury, včetně empirických studií.

V empirické části studentka prokázala dobrou znalost metodologického zázemí, i přiměřenou míru úrovně prezentace dat, zvolila kvalitativní výzkumný design. Na základě vytvořeného programu pro stimulaci oslabených dílčích funkcí, které souvisejí jednak s pregramotnostními předpoklady, sebeobsluhou i sociálním vývojem dětí, analyzovala kazuistiky pěti předškolních dětí. Byly sledovány od začátku školního roku, po dobu zápisu do ZŠ. Ocenit lze záznamové archy (jako součást přílohy práce), kdy studentka v pravidelných intervalech podrobně sledovala posuny sledovaných dětí v jednotlivých oblastech jejich vývoje. Tyto případové studie byly vybrány na základě předchozí pilotáže, administrace dotazníků pro rodiče i pozorování. K vytyčeným cílům práce je volba metodologických nástrojů adekvátní. Analýzou získaných dat se studentka pokusila o plastický obraz faktorů, které jsou pro konečné stanovení odkladu povinné školní docházky stěžejní a klíčové. Prezentace získaných dat působí přehledně, lze však namítnout, že složka

interpretace dat mohla být propracovanější. Vyzdvihuji dobrý aplikační potenciál práce, která může být inspirací pro učitelky v MŠ a jejich individuální přístup k jednotlivých dětem. Jako slabší část pak vnímám diskuzi, kdy se autorka mohla zastavit u komparace jejích výsledků s prostudovanou literaturou a také navrhnout širší spektrum empirického bádání v této problematice.

Po formální stránce je text psán s dostatečnou jazykovou kvalitou, bez výskytu opakovaných gramatických chyb či častých překlepů. Celkově lze hodnotit bibliografické zdroje za aktuální, standardně rozsáhlé, u diplomové práce lze však očekávat širší zařazení zahraničních zdrojů. Práce naplňuje parametry pro daný typ absolventské práce, je dodržen požadovaný rozsah textu a obsahuje veškeré povinné součásti práce.

Doplňující otázky k obhajobě:

- 1, Považuje studentka pro cílený rozvoj oblastí důležitých pro školní zralost vhodnější rozdělení dětí do věkově homogenních či heretogenních tříd?
- 2, Studentka v práci opakovaně poukazuje na limity, pokud rodiče dítěte nespolupracují s dalšími odborníky (logoped, psycholog, speciální pedagog, apod.). Prosím, aby u obhajoby nabídla, jaké návrhy by předložila, aby rodiče více aktivně zapojila do předškolní přípravy svých dětí, v rámci spolupráce mezi MŠ a rodiči.
- 3, Které oslabené oblasti vývoje předškolního dítěte se dle zkušeností studentky v podmínkách MŠ stimulují obtížně?

Diplomovou práci Bc. Petry Kubálkové doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 5. 5. 2016

PhDr. Pavla Presslerová, Ph.D.